

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos peltisor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirde-
tésért jutányosabb. Nyitlír: minden sor 20 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pó-utca 59. szám, Kócsk Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Rákóczy ünneplése.

Örömmel értesültem az *Eperjesi Lapok*ból arról, hogy a városi tanács, hozzá benyújtott, a kurucz szabadságharcz 200 éves fordulójának megünneplésére vonatkozó, javaslatomat tárgyalás alá vétén, azt elvben már el is fogadta. Hogy a közönség ezzel a tervvel közelebből is megismerkedjék, felkérem a megnevezett lap tisztelt szerkesztőségét, hogy javaslatomat a következő sorokban közöljék.*

A küszöbön álló új esztendő 200 éves fordulója lesz annak a nagyfontosságú s minden magyar szívet még ma is lelkesítő szabadságharcznak, mely II. Rákóczy Ferencz nevéhez fűződik s melynek nagy jelentőségét javaslatom szűk keretében nem fejthetem ki, de nem is szükséges. Minden művelt magyar tudja, tudnia kell, mit jelent nekünk az 1703-ban megindult kurucz szabadságharcz. Nem olyan fölkelés volt ez, mint a milyeneket a világtörténelem számos lapjain olvashatunk. A kurucz világ egy nagy eszmét tükröz vissza, azt a nagy eszmét, mely ma is érvényben van, mely alapját képezi az 1848-iki magyar alkotmánynak.

Ez a nagy eszme az önálló magyar nemzeti állam eszméje.

Ennek a nagy eszmének volt hőse, vezére s megdicsőült mártirja II. Rákóczy Ferencz.

Fenséges ügye akkor elbukott, de diadalmaskodott az 1848-iki alkotmány dicső művében.

* Őszinte örömmel fogadjuk a nagyérdemű képviselő-testületi tagnak szívesét, mert szilárd meggyőződésünk, hogy az ő egyéni kiváltsága csak fokozhatja azt a hazafias és kegyeletel lelkedést, a melylyel közönségünk a Rákóczy-jubileum iránt máris érdeklődik.

Szerk.

II. Rákóczy Ferencz a magyar szabadság ideálképe.

Nincs magyar, nem szabad lenni olyan magyarnak, ki áldott emlékéért lelkesedni ne tudna.

De mikor az ő hős neve minden magyar szívében a hála szent érzelmével zendül meg, ugyanakkor senki sincs oly közel hozzá, mint Sárosvármegyének és székvárosának Eperjesnek közönsége.

Hiszen II. Rákóczy Ferencz a mienk volt elsősorban.

Sárosvármegye főispánja, ennek a megyének nagybirtokosa volt ő; családi fészke közélünkben Nagysároson volt s Eperjesen is tartott udvart. A kurucz világ küzdelmének neves és névtelen hősei is elsősorban innen kerültek ki.

Lehetne-e hát az, hogy az ő szabadságharczának 200 éves fordulóját Eperjes városa meg ne ünneplné?!

Eperjes sz. kir. város Tanácsához fordulok. Tegye lehetővé, hogy ezt a fenséges évfordulót megünneplhessük.

Javaslatom a következőkben foglalom össze:

Tartson a város képviselőtestülete 1903-ban egy előre meghatározott, a kurucz szabadságharcz történetéből választott alkalmas napon díszgyűlést, melynek programját a Tanács állítsa össze.

Javaslatom csak az eszmét akarja megadni hozzá. A kivitel részleteit a városi Tanács feladatául tekintem.

Ajánlom javaslatom elfogadását.

II. Rákóczy Ferencz s az ő szabadságharczának emléke szent; szenteljünk hát ünnepet neki!

* Csengey Gusztáv.

Határrendőrség Eperjesen.

A képviselőház január 14-iki ülésének figyelme városunk felé fordult.

Bornemissa Lajos országgyűlési képviselőnek köszönhetjük ezt, ő kötelezte halála e város közönségét.

Állami határrendőrséget kért a miniszterelnöktől e város részére, mint olyan pontra, mely a magyarság védbástyája s nagyon ki van téve a ki- és bevándorlásoknak.

Óriási vívmány volna ez városunk iparára, kereskedelmére, magyarságára és helyi rendszetére nézve, mert a mellett, hogy a ki- és bevándorlást megakadályozná, ellátná közegeivel a helyi rendszetet is.

Szomorú nézni, hogyan üresedik az egész ország, hogy lesznek a falvak lakatlanok egymásután. Lelketlen ügynökök faluról falura járnak s délibabos ígéretekkel idegenbe csábítják véreinket.

A nehéz megélhetési viszonyok között levő szegény népnek rózsás színekkel mesélik el azt a nagy boldogságot, a mi az ígért földjén várja őket.

Nagy az adó, súlyosak a közterhek, mezőgazdaságunk, iparunk, kereskedelmünk tönkretéve.

A szegénységben sínylő embereket a lázas álomkép magával ragadja, sietve túladnak potom áron mindentükön s idegenbe mennek boldogulást keresni.

Sötét színek ezek nagyon, de egytől egyig valók.

És mi az egyik főoka ennek a nagy kivándorlásnak?

A nagy bevándorlás? Kapunk véreink helyett másokat, de nincs köszönet bennük.

Eddig tétlenül néztük ezeket a bajokat, anketeknél és kongresszusoknál nem csináltunk egyebet.

Most éppen a tizenkettedik órája ütött annak, hogy a határrendőrség sürgősen felállítsassék.

A miniszterelnök biztató ígéretet tett, ragadjuk meg sietve, mert hisz sorsunk javulásáról van szó s egy filléryi áldozatunkba sem kerül.

Úgy halljuk, hogy a városi tanács január 17-ikén ebben az ügyben ülést tartott s mindent megtett arra nézve, hogy városunknak jóakaró, befolyásos barátai s érdekeinknek lelkes szószólói ezúttal is sikert érjenek.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Babona.

Írta: Eszter József.

A babonáról gondolkozva, önkénytelenül azon kérdés megoldását is keresem, hogy kik és mi célból terjesztik a babonát s e szerint osztom be a babonáshit alakjait három csoportba, és pedig:

1. a meseköltészetnek szeszélyes, nem létező alakjaira, melyek csak emberi jó vagy rossz-tulajdonságok személyesítői lévén, veszélytelen, mulékony hatásúak s így állandóan a kedélyt nem befolyásolják;

2. az isteni hatalom és erkölcsök ellen küzdő abszolút rosszat és mindig csak rosszat személyesítő, nem létező alakokra, melyek a költészet himporát is nélkülözvén, erkölcsileg veszélyesek; és

3. a szemfényvesztők létező alakjaira, kik ihlettséget, tudást és magasabb missziót hazudva, embertársaik hiszékenységét kizsákmányolják s így erkölcsileg és anyagilag veszélyesek.

Az egyes csoportok sok alakjai közül csak egyet-egyet mutatok be úgy, a mint az most is a nép hitében él.

1. A bányarém.

Az óráig, néha napokig tartó földalatti magány, az emberi hang által nem háborgatott csönd, melyet a bányarém távolabbi részében dolgozó társak kalapácsütésének és egy-egy elhaló tompa dördülésnek moraja szel át csak meg s a bányarém által csak gyöngén megvilágított üregek titokzatos homálya, a teljes elmagányosság és magáraltaltság érzete a bányász kedé-

lyt ábrándozóvá teszi. Az elemekkel való folytonos nehéz küzdelemben buzdítást és vigaszt a vallásban és a képzelet-szülte s századok óta mondákban fennmaradt emberfölötti lények iránt táplált babonás hitben talál. Megvan saját költészet, megvan saját sajtósága melábulos danái és megvan mondanaköre, melynek alakjaival hol küzdeni vél, hol enyeleg, hol pedig hozzájuk fohász-kodik. Szellem-alakjai közé — melyekkel földalatti veszélyteljes munkájának színhelyét benépesíti — a démonok, a gnomok, vagyis bányarémek tartoznak, melyek azonosak a német Bergmönch-el vagy Bergmannlein-al, az oláh virva bai-al, vagy a toroczkó vidéki birej-el. Ha szerencse kíséri munkáját, ha hiába fáradozik, vagy ha szerencsétlenség éri, mindennek a szeszélyes hegyi manó a bányarém az okozója. Mert ugyanaz a szellem jó is, rossz is, a szerint, a mint a bányász viselkedik irányába. Minden sziklahasadékból, minden sziklakiszögellés mögül láthatatlan figyelni ezen szellem a bányász viselkedését és munkáját. A ki benne hisz, a ki őt nem háborgatja ok nélkül, a ki munkás, becsületes és nem kapzi, azt váratlanul kincsekhez segíti és a közelgő veszélyre figyelmezteti; a ki azonban őt toladokodólag fürkészi, csúfolja, vagy hatalmában nem hisz és kihívó hangos nevetéssel, füttyöléssel avagy víg danával zavarja földalatti birodalmának nyugalmát, azt megbünteti s arra elkerülhetlen veszélyt hoz; de ugyan-ezt szellem még az érdemtelen is sikerhez segíti, ha ezt megkedvelte. Mily szépen jelképezi evel a bányász költői fantáziája a szeszélyes szerencsét. Mythologikus alak a bányarém, a melyre vonatkozó mondákat Ipolyi Magyar Mythológiájában feltaláljuk.

Minden bányászvidéknek megvan saját bányarémről mondája, csak hogy ez a monda csekély változtatással mind egyforma. E törpe hegyi manó lényegesen csak a ruházatában különbözik egyes vidékek szerint. Így Kőrmöcs vidékén vörös szipkát, kabátot és nadrágot, Gólniczen vörös nadrágot, fehér kabátot és zöld szipkát, Igló vidékén pedig szürke ruhát visel.

Bár az archeologusok kiderítették, hogy az ugor-finn néphez, tehát a mi rokonainkhoz tartozó csudok üzték már a bányászatot, mert a csudok által lakott Amur, Volga és Ural közti területen igen sok rég elhagyott bánya található s bár Erdély bányáit már a régi rómaiak művelték, csodálatos, hogy hazánkban mégis csak a XII. században találunk a bányarém első mondájára s így fel kell tételeznünk, hogy a bányarém mondája hozzánk Cseh- vagy Németországból plántáltatott át az onnét ide áttelepült bányászok által, kik a középkori Colonitatio kezdetével a nálunk rég elhagyott bányaművelést újból megkezdették.

A midőn népünk a babonának annyi minden fajában hisz még most is, ne csodálkozzunk azon, ha egyes vidékek egyszerű bányamunkásai sajtóságaos életviszonyaik alkotta eszmekörükéből a bányarém felőli hitet még ki nem küszöbölték. Ne csodálkozzunk a babonának ezen, az egyszerű bányászra üdítően ható és és ártatlan kultuszán, hiszen a XVIII-ik században még tudósok is bizonyították a bányarémek létezését, a mit az alábbiakkal szándékozom megvilágítani.

Johann Heinrich Zedler-nek, Halleban 1733-ban megjelent «Grosses vollständiges Universal-Lexicon aller Wissenschaften und Künste» című óriási mun-

el a kormányelnökknél. Közel 200 tagból álló apparátust jelent egy ilyen határrendőrség, a melyet ha elnyernünk sikerül, nem leszünk kénytelenítve mostani elégtelen és rosszul fizetett rendőrségünk újjászervezésére immár alig tovább halasztható nagy áldozatot hozni.

Eperjesi Széchenyi-kör.

M e g h i v ó

az «Eperjesi Széchenyi-kör»-nek 1903. február hó 1-jén (vasárnap) délelőtt 11 órakor, a köri felolvasások kis-teremben tartandó

RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.

Eperjes, 1903. január 15.

Dr. Horváth Ödön s. k., elnök. Dr. Wallentinyi Samu s. k., titkár.

A gyűlés tárgyai:

1. Elnök megnyitja a gyűlést.
2. Megemlékezés Ghillány Józsefről.
3. Titkári jelentés.
4. Számvizsgáló-bizottság jelentése a pénztár állapotáról.
5. Költségelőirányzat megállapítása.
6. Jelentések és indítványok. (Alapszab.: 84. §. g. pont).
7. Tisztújítás.

Igazgató-választmányi gyűlés. Körünk igazgató-választmánya népes gyűlést tartott folyóügyeinek elintézésére e hó 13-ikán. Dr. Horváth Ödön kir. tanácsos elnöki megnyitójában meghatóan emlékezett meg Bartók Lajosnak, a Petőfi-Társaság elnökének haláláról, a ki oly sok jóakarattal viseltetett Széchenyi-körünk iránt is, s a kiből oly sokat veszített irodalmunk. Fájdalommal emlékezett meg Teörös József haláláról is, a mely haláleset még közelebről érintette Körünket, mert hiszen a megboldogult tevékeny, munkás, lelkes tagja volt a színészeti- és az igazgatóválasztmányoknak. Az elhunytak érdemeit, emlékét jegyzőkönyvében is megörökíti az ig.-választmány. Majd dr. Wallentinyi Samu h.-titkár referált Körünk ügyeiről. A vidéken felállítandó új választmányok ügyében igen meglehetősen lelkes válasz érkezett Bánó Árpádtól, a ki kilátásba helyezte, hogy Kisszebenben létesíteni fog ilyen vidéki választmányt; valamint Hosnek Lajos ev. esperes is vállalkozott egy Giralton létesítendő választmány szervezésére. A két meglehetősen őszinte lelkesedéstől áthatott levelet örömmel és köszönettel fogadta az igazgató-választmány. Hálás köszönettel fogadta továbbá Berzeviczy Albert, szeretett védnökünk adományát, a ki megküldötte a természetvizsgálók és orvosok bártfai vándorgyűlésének munkálatait. Az egyes szakválasztmányok működésének jellemzése után a h.-titkár a legnagyobb örömmel jelenti, hogy héthársi vidéki választmányunk a beküldött jelentés szerint a legszébb virágzásban áll, az elnökség lelkes kintartással munkálkodik a kultúra terjesztésén, főleg a népkönyvtár útján. E választmányunk kérésére az igazgatóválasztmány elhatározta, hogy a nagymélt. földművelésügyi minisztériumtól kérelmezni fogja egy e minisztériumtól összeállított népkönyvtár adományozását. — Hasonló buzgóságról tanúskodik sóvári vidéki választmányunk jelentése is, melynek óvója rendkívül látogatott az új óvónő lelkes, gyöngéd, tapintatos modora és működése révén. — A Kör évről-közgyűlését 1903 évi február

kájában a bányászat akkori viszonyairól olvasgatván, megragadta figyelmemet a «Bergmännigen, Berg-Kobelt» cím alatti részlet. Rendkívül sajnálom, hogy ama cikk sajtósága akkori német kifejezéseit és szokatlan ortográfiáját magyar nyelven hűen nem adhatom elő, de ennek dacára hiszem, hogy a német tudós bányarémről akkori naiv felfogásának közlése sokakat érdekelhet. Előre bocsátom azonban s természetem miatt csak röviden jelzem, hogy e tudós akkori tudósvilág korifeusaira hivatkozva s ezek nézeteit magáévá téve, munkájának XXXVIII-ik részében «Spectrum» cím alatti előadása szerint feltétlenül hisz a kísértetekben. Ily viszonyok közt nem csoda, ha munkája III-ik részében a bányarémről «Bergmännigen, Berg-Kobelt» cím alatt a következőket mondja:

«A bányarémek oly substanciák, melyek a bányákban agg, töpörödött apró bányászok alakjában mutatkoznak. Két neme van e hegyi szellemeknek, melyek egyrésze ellenséges indulatú és kegyetlen lényekből áll. Ily kegyetlen például az, mely Annabergben a Rosenkroneban lakozott. Ennek lóalakja volt és lehelletével 12 munkást ölt meg. Hasonló lehetett a schneebergi Georgen-bányabeli rém, mely azonban fekete csuhában (Kutte) jelent meg. (Hogy mily ruhában jelent meg a többi, azt nem mondja.) Ez egy bányászt a legelső bányából egészen felvonaszt, miközben teste megsérült. (Itt nem lehet kivenni, vajjon a fekete-csuhás rém, avagy a bányász sérült-e meg.) A másik neme e szellemeknek gyöngéd lényekből (gelinde Wesen) áll, melyek az emberek utánzásában lelik csak örömlüket.

1-jén, d. e. 11 órakor tartja — Miután még az Évkönyv tervezetéről, beosztásáról tett javaslatot a h.-titkár, a gyűlés az elnök lelkes eljenzésével véget ért.

A magyar-irodalmi szakválasztmány január hó 14-iki háziestéjével megnyitotta a Széchenyi-kör estéinek második ciklusát. Nagyobb dicséretet a felolvasó-estéről nem mondhatunk, mint azt, hogy ez «méltó» megnyitás volt. Dr. Horváth Ödön kir. tanácsos, a Kör közszeretben álló elnöke olvasta fel ez alkalommal dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., a Kör védőjének «A középső felvidék szerepe tudományosságunk történetében» címen. A mű, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók bártfai vándorgyűlésén elnöki megnyitóként olvasott fel maga Berzeviczy Albert, messze felülhaladja a felolvasások szokásos nivóját. Mélyreható, fáradhatatlan szorgalommal, hosszas búvárkodás alapján készült rendkívül alapos kulturhistóriai tanulmány ez, mely nyeresége az egész hazai irodalomnak, de büszkesége éppen a középső felvidéknek és legelső sorban Eperjesnek. Azért nem mulasztjuk azt, hogy dr. Horváth Ödönnek hálás köszönetünket ki ne fejezzük azért, hogy Eperjes közönségét éppen ezzel a nagyszabású művel ismertette meg. Művében a szerző kimutatja azt, hogy milyen nagy, mondhatni vezető szerepet játszott a középső felvidék a hazai tudományosság történetében. Itt keletkeztek a legelső nyomdák. Itt állították fel a legelső iskolákat. Nem az állam pénzéből, de egyesek adakozásából, lelkes támogatásából. És ez főleg a protestantizmus hervadhatatlan érdeme. Midőn az ellenreformáció átvette a küzdelemben a protestánsok fegyvereit, akkor aztán a másik részből is teremtettek iskolákat, állítottak nyomdákat. Ez az oka, hogy sok felvidéki városunkban van iskola. Egy-némelyikben pedig két középiskola is. Ezen a kereten belül kitűnőleg az eperjesi Kollégium történetével is foglalkozott az író, melynek keletkezése a XV. század közepére esik. Sorra kerültek Bártfa, Kisszeben, Lőcse, Kassa és más felvidéki városok iskolái is. Majd ráért a szerző a felvidéknek az újabb időben vitt szerepére. Ezeknek a fejtegetéseknek a végén pedig kimutatta, hogy — csak az elhunyt nagyokat véve számba — a tudomány minden részén egész légióra megy azoknak a kiváló férfiaknak a száma, kiket a középső felvidék mondhatott magáénak. A csillogó magyaros stílusban írt, rendkívül tanulságos felolvasást osztatlan figyelemmel hallgatta a publikum, és úgy a védőt, mint a felolvasót, kiből a tanulmány méltó interpretátorra lett, lelkesen megélt. A felolvasást megelőzőleg Sesty Kálmán szavalt el, helyes fel-fogással és jó előadással ifj. Porkoláb Gyulának «A gályarab» című költeményét.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány január 21-iki háziestéjének műsora:

1. Kettős Verdi «Don Carlos» cz. operájából. Előadja: Kohout Lipót karmester úr vezetése mellett a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred zenekara.
2. Monológ. Előadja a Kör vendége: Dienes Mária Magda úrhölgy.
3. Hegedű-solo. Előadja a Kör vendége: Füredi Sándor úr.

Ezek majd öreg, apró bányászok alakjában, majd pedig — némelyek állítása szerint — gyermekek alakjában látják magukat. Ha őket békében hagyják és gúnyos kacagással, vagy pedig szidalmakkal haragra nem ingerlik, akkor legfeljebb csak avval helytelenkednek, hogy a bányászokat hivatásaikkal tévútra vezetik s azután ujjongva kinevetik, vagy pedig a bányászok edényeit kifordítják. A bányászok kedvező előjelnek tartják, ha ott jelentkeznek bányarémek, a hol nagy reményeket fűznek gazdag zsákmányhoz. De ily kísértetek miatt azért némely bányának művelésével is fel kellett hagyni. (Itt idézi azután forrásait: «Lavater de Spectris I. 16. Georgius Agricola in dialogo Bernmann p. 432. Oper. et in libr. de animantibus Subterrancis» stb. stb., végül Hartwigs Berg-Buch p. 55.) Majd pedig így folytatja: «Ezen felhozott szerzők mellett hivatkoznunk kell még a bányarémek megjelenése valószínűségének bizonyítására a bányász-emberek tapasztalataira és elbeszéléseire.» Az eddigiek szerint Zedler a bányarémek létezését mint mások által bizonyított tény adja elő, de azután meggondolva azt, hogy saját közvetlen tapasztalata e tekintetben nincs, egyéni nézetét a következőképen fejezi ki: «Még nem voltunk oly szerencsés (?) helyzetben, hogy beszélhetünk volna oly bányászszal, ki őket látta volna, hogy tehát megvizsgálhattuk volna a bizonyítékok körülményeit a valószínűség szerint.» (... dass wir also die Umstände des Zeugnisses, nach der Wahrscheinlichkeit hätten untersuchen können.) «De hiteltenségünk mégsem oly nagy, hogy egy tényt csak azért tagadjunk, mert elegendő

4. Dalok. Éneklé a Kör vendége: Serédy Erzsike úrhölgy Zongorán kíséri Krausz Soma úr.
5. Hegedű-solo. Előadja a Kör vendége: Füredi Sándor úr.
6. «Bacchans-tánc», Gounod «Philemon és Baucis» című operájából. Előadja Kohout Lipót karmester úr vezetése mellett a cs. és kir. 67. számú gyalogezred zenekara.

Kezdeté: esti 6 órakor.

A játszóandó, illetve éneklendő darabok az esti-műsorban fognak közzétettni.

A Kör színészeti szakválasztmányának jótékony-célú előadása — saját pénztára és a városi színház-alap javára. A városi színházban, Eperjesen szombaton, 1903 január 24-ikén műkedvelői színelőadás rendeztetik, mely alkalommal színre kerül: «Egy kis vihar.» Vigjáték egy felvonásban. Irta Dreyfus A Személyek: A feleség: dr. Raffay Ferenczné úrnő. A férj: Tahy Ödön Pál úr. Ezt követi: «A párbaj.» Színmű egy felvonásban. Irta Porzolt Kálmán. Személyek: Özv. Kovácsné: dr. Horváth Ödön úrnő. Jolán, leánya: Hodobay Mela úrhölgy Majoros Ferencz: Faragó József úr. Berényi Arthur gróf: dr. Horváth Ödön úr. Történik falun, napjainkban. Végül: «Virágfakadás.» Vigjáték egy felvonásban. Irta Murai Károly. Személyek: Kovács Péter: dr. Dobay József úr. Neje: dr. Raffay Ferenczné úrnő Nelli, unokahúga: Tomesok Stefánia úrhölgy. Ödön, unokaöccse: Saly Dezsőke. Laci: Vörös Sándor úr. András, szolgaleány: Weichhart Valdemár úr. Történik egy vidéki városban. Idő: jelenben. Rendező és ügyelő Saly Győző úr, sűgő Bielek Aladár úr. Helyárak: Földszinti és I-ső emeleti páholy 8 kor. Személyjegy a tulajdonpáholyban 2 kor. Ülőhely a földszinti kőrszéken és az I-ső emeleti erkélyen 2 kor. II. r. kőrszék 1 kor. 60 fill. Zártszék 1 kor. 20 fill. II. em. páholy 4 kor. Ülőhely a II-od em. erkélyen 80 fill. Katona- és deákjegy a II-od em. erkély-állóhelyre 40 fill. Karzat 40 fill. Jegyek előre válthatók Kösch Árpád úr üzletében. Tekintettel a kitűzött jótékony célra: a rendezőség felkéri a mélyen tisztelt páholytulajdonosokat, hogy a mennyiben páholyukat maguk igénybe venni nem szándékoznak: azok elárúsítását a rendezőségnek megengedni méltóztassanak. A rendezőség minden felülfizetést hálával fogad s azokat a hírlapok útján fogja nyugtáznai. Kezdeté este fél 8 órakor. Pénztárnyitás este 6 órakor.

A következő háziesték:

1903	január	28-ikén:	Felolvasás.
		29-ikén:	Filharmonikus hangverseny.
1903.	február	4-ikén:	Zeneeste.
		11-ikén:	Felolvasás.
		18-ikén:	Zeneeste.
		25-ikén:	Felolvasás.
		28-ikén:	Filharmonikus hangverseny.
	márczius	4-ikén:	Zeneeste.
		11-ikén:	Felolvasás.
		18-ikén:	Zeneeste.
		25-ikén:	Felolvasás.
		28-ikén:	Filharmonikus hangverseny.
	április	25-ikén:	Filharmonikus hangverseny.

A háziesték kezdete: mindenkör esti 6 órakor.

tapasztalatok hiányában azt tovább nem kutathatjuk. A mi különben ezen kísértetek (Gespenster) lényét illeti, Petrus Thyraus de Aparit. Spirit III. 2. nem tartja őket szellemeknek, hanem az emberek és ész nélküli állatok közti substanciáknak. Theophrastus Paracelsus a libr. Meteorum-jában minden elemnek bizonyos kreaturákat tulajdonít. Így vízben vannak a Nymphák, levegőben a Lemurok, az égben (ez is elem? a Penatesek és a földben a gnomok, mely utóbbiakhoz a mi bányarémek is tartoznak. Ezek a bányákban levő kincsek mellett tartózkodnak, azokat őrzik s ezért a bányászok haszna ellen törekednek; de néha hasznához is segítik, sőt kopogtatásukkal jelzik a dolgozó bányásznak, hogy természetellenes halál veszedelmében forog. Ridiger I. c. 68. és 69. §-ai szerint az általános nézet az, hogy ezen szellem maga az ördög; az érte- stülések (Berichte) azonban oly különbözők, hogy nem lehet határozottan állítani, miszerint a bányarémek annyira rosszak, hogy az ördögökhöz számíthatók.» Ezek a XVIII-ik század tudósának szavai. Közöltem azokat, mint az akkori felfogás tükrét.

Bányász-babonával foglalkozván, — bár magam nem vagyok bányász s talán olvasóim egyike sem az — üdvözlésként alkalmazom s szintén szó szerinti idézem Zedler munkájából a «Berg-Gruss»-t: «Gott grüsse euch alle mit einander, Bergmeister, Geschworne, Steiger, Schlägel-Geselle, wie wir hier versammelt sind; mit Gunst bin ich aufgestanden, mit Gunst will ich mich niedersetzen, grüssete ich das Geloch nicht, so wäre ich kein ehrlicher Bergmann nicht!» (Vége köv.)

megválasztott segédjegyző és azon jegyzősegédek s irnokok között, kik vagy a jegyző által fogadtatnak fel, vagy ideiglenes minőségben — okleveles ember hiányában — alkalmaztatnak. Hogy fizetésünket 600 koronáról 1000 koronára felemelni kérjük, szintén jogos és méltányos, mert míg most a jegyző amúgy is *megnyírbált* jövedelméből, hogy segédjegyzőt kaphasson s így hivatalos kötelességének — melyet egyedül megtenni képtelen — megfelelhessen, kénytelen a segédjegyzőnek vagy pénzbeli segínyt, vagy lakást s étellemezést adni a sajátjából, mert másképp arra az állásra, miután a 600 koronából megélni nem lehet, nem pályázna senki; ez szomorú állapot, mi egyrészt lealacsonyító a segédjegyzőre, másrészt a jegyzőt jövedelmétől megfosztja s végül ezen kegyelem elfogadása által oly helyzetbe jut a segédjegyző, mely tisztviselői állásával össze nem egyeztethető. Ezek lévén mozgalmunk céljai, midőn ezeket a nyilvánosság elé hozom, van szerencsém azt az illetékes körök, a jegyzői kar és a nagyközönség pártfogásába ajánlani. *Bucsegh Alajos*, okleveles segédjegyző.

*** A farsangi évad alkalmából** bel- s külföldi illatszerek, arczcrémek, arcz- s hajporok, hajfestékek s piperecikkek legnagyobb választékban **Pálesch Árpád** gyógyszerárú-kereskedésében (drogueria) találhatók.

*** Esküdték névsora.** Az 1903. február első hetében kezdődő esküdtzéki ülészekre *rendes esküdték*: 1. Oroz András kőműves, Bártfa. 2. Kaluzsa Bódog kárpitos, Eperjes. 3. Semsey Ottó megyei útmester, Deméte. 4. Schön Samu földbirtokos, Kisszeben. 5. Nagy Lajos kisbirtokos, Lemes. 6. Zombory Győző földbirtokos, Bodonlaka. 7. Preis Hermann juhkereskedő, Hanusfalva. 8. Próner Károly szíjgyártó, Eperjes. 9. Barcs Emil gyógyszerész, Eperjes. 10. Jármay Titusz fűszerkereskedő, Bártfa. 11. Madera József nyug. főgimn. tanár, Bártfa. 12. Ferderben Izidor, a trieszti bizt. társ. főkönyvvezetője, Eperjes. 13. Homolka József nyug. áll. nyomdal. főtit. Bártfa. 14. Held István cipész-iparos, háztulajdonos, Eperjes. 15. dr. Kakusz Béla ügyvéd, Eperjes. 16. Havrilcsák Mihály mézárú, Eperjes. 17. Dr. Rosenberg Theofil ügyvéd, Eperjes. 18. Kirchmayer Gerő földbirtokos, Enyiczke. 19. Kamenyiczky András asztalos, Eperjes. 20. Hajdu Gyula csizmadia, háztulajdonos, Eperjes. 21. Engel Márk kereskedő, Kisszeben. 22. Hartmann Mór italmérő, Kisszeben. 23. Csicsilla János cipész-mester, Kisszeben. 24. Zoltán József magánzó, Magyarasszlavicza. 25. Dresdner Ármán műalmi levelező, Eperjes. 26. Divald József Adolf fényképész, Bártfa. 27. Dr. Gmitter József ügyv. jelölt, Bártfa. 28. Stark Mór vendéglős, Girált. 29. Kampauer Adolf vendéglős, Eperjes. 30. Horovitz Gyula ügyvéd, Eperjes. — *Helyettes esküdték*: 1. Székely Pál vendéglős, Eperjes. 2. Voloszinovics János asztalos, Eperjes. 3. Zborovszky Antal húsfűstölő, borkereskedő, Eperjes. 4. Szentgyörgyi Gusztáv magánzó, Eperjes. 5. Palecskó Viktor kereskedő, Eperjes. 6. Pondelicsek Emil nyug. tanító, Eperjes. 7. Rámer József asztalos, Eperjes. 8. Dr. Szehtlo János ügyvéd, Eperjes. 9. Schwarcz Ede divatkereskedő, Eperjes. 10. Winkler András ny. városi r.-kapitány, Eperjes.

*** Az Eperjesi Korcsolyaegyesület** választmánya a korcsolya-szekerény és ruhatár használatára a következő szabályzatot adta ki: Egy pár egyszerű korcsolyának kisfűlkében való elhelyezése és rendbentartásáért az egész idényre 2 kor.; egy pár cipős korcsolyáért, nagyfűlkében való elhelyezése 2 kor. 60 fill.; egy *közös-háztartáshoz tartozó* egyesületi tagok korcsolyáinak egy nagyfűlkében való elhelyezése és rendbentartásáért az egész idényre 4 kor.; a ruhatár egy fogásáért az egész idényre 1 kor. fizetendő. Úgy a korcsolyaszekerény-, valamint a ruhatárra vonatkozó bárczák a pályafelügyelőnél válthatók. A szerény kűlkéit, valamint a ruhatár fogasait csak azok bérlői használhatják.

*** Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József-keserűvíz* valamennyi hasonló vizet — tartós hashajtó-hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva — már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan Ferencz József-keserűvizet.

*** Cseléd-otthon.** Dr. *Stephán Nándor* rendőrkapitányunk igen életrevaló közhasznú intézmény meghonosítását tervezi. Ugyanis a cseléd-mizériák megszüntetése végett a rendőrség által vezetett cseléd-otthont tart rendszeresítendőnek a városházán, úgy, hogy a cselédek innen lennének szerződötve, s magától érthetőleg, nem lennének kitéve annak a boszantó üzelmeknek, a melyet egyesek a cselédszerzés körül elkövetnek. Az új intézmény egy rendőrségi tisztviselő közvetlen vezetése alatt állana s a várost sem terhelné, mert a csekély elhelyezési díjak bőven fedeznék az otthon fentartását. Örömmel s őszinte elismeréssel üdvözljük a közhasznú kezdeményezést s az intézménynek mielőbbi megvalósítását kívánjuk.

*** Elvesztett aranyeműek.** Nagy Bernát helybéli postatisztnak neje egy lakodalom alkalmából elvesztette duplafedelű aranyórját arany-lánczával együtt. A helybéli összes ékszerészek és zálogház figyelméztetve lettek az esetre.

*** Lopás.** Ugyszólván folytonos napirenden vannak városunkban a lopások s alig mulik el nap a nélkül, hogy dolgot ne adna a rendőrségnek. Még a karácsonyi ünnepek előtt Weisz Dávid korcsmárostól eltűnt egy száraz borjúbőr. A kárvalott bejelentve a lopást a rendőrség hivatalában, puhatolni kezdtek rendőri közegeink s eredményre is jutottak. Ugyanis kiderítették, hogy a borjúbőrt Kovács József csavargó ellopta s azt nyomban egy Klein nevezetű tímárnak eladta azzal a megjegyzéssel, hogy azt ő a kendei parasztok egyikétől kapta eladás czéljából.

*** Gyanús karperecz.** Még a múlt év utolsó hónapjában történt, hogy egy parasztember gyémántkőves karpereczet adott el Halbsch ékszerésznek. Az ékszerésznek gyanúsak tűnt fel a parasztember s e miatt jelentést tett a rendőrségnek. Kisült, hogy azt felesége Dancsovsky Mária Kassán találta s hogy elefejtette a hatóságnak átadni. Különben tulajdonosa már jelentkezett is Markó Gusztáv kassai kir. főmérnök személyében, kinek vallomása szerint a karperecz 300 korona értékét képvisel. Dancsovsky Mária ügyét a járásbírósnak adták át.

*** Egger mellspasztilái** gyorsan és biztosan hatnak köhögéssnél, rekedtségnél és elnyálkásodásnál, felülmulhatatlanok a torok és légzési szervek működési zavarainál. Kapható minden gyógyszerárú- és drogueriaiban. Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadozob 50 fillér. Főraktár: Nádor-gyógyszertár, Budapest, VI. Váci-körút 17-ik szám.

*** Találtak egy női aranykarpereczet** január 12-ikén a Deák Ferencz-utcában, a melyet tulajdonosa átvehet a rendőrségnél. — Január 12-ikén az egyik helybéli hivatalban 8 koronát találtak. Tulajdonosa jelentkezett a rendőrségnél.

*** Elvesztett egy aranyba foglalt s derékóvról való gránátos brostú** e hó 14-ikén délután 2—3 óra között a Magyar-estleg a Fő-utcán. A becsületes megtaláló jutalmat kap.

*** Kísérletek — eredmények.** A meghűlésből eredő csúsz és köszvényes fájdalmak legkínzóbb megbetegedésnek nevezhetők már azért is, mert olykor egész évtizedig tartó különféle gyógyítási kísérletek, sőt hírneves gyógyfürdők használata is eredménytelen marad. Ezért mindenkinek fontos tudni, hogy létezik egy szer, melyről minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy még oly betegek igen súlyos baját is meggyógyítja, kik 10—15 év óta teljesen eredménytelenül keresték a gyógyulást, sőt enyhülést sem tudtak találni. E szer a hírneves Zoltán-féle csúsz-kenőcs a melyről úgy a bel-, mint a külföldi kórházakban tett kísérletek alapján igen előkelő orvos-tanárok, valamint sok ezer gyógyult elismerő irata bizonyítja, hogy e szer hatásban felülmulhatatlan. Úvege 2 kor. Zoltán Béla gyógyszerárú, Budapest, Szabadságtér.

*** Razzia.** Január 12-ikén éjjel rendőrségünk razziaát tartott s ez alkalommal négy faczér cseléd s két veszeljes csavargó került hurokra. A razziaiban új rendőrkapitányunk vezetésével az egész rendőrségi személyzet résztvett.

*** Rendőri statisztika.** 1902. december hónapban 2 pénzhamisítás, 1 szándékos emberölés, 11 testi épség elleni egyéb bűncselekmény, 1 gyújtogatás, 59 lopás, 25 vagyon elleni egyéb cselekmény s 23 egyéb büntett és vétség, vagyis összesen 122 ügyben nyomozott rendőrségünk és pedig csak 6 esetben eredménytelenül.

*** A Wiener Mode** 1903. évi január hó 15-ikén megjelent füzete (Előfizetési ár n.-gyedévre 3 korona), önként azt a kérdést teszi fel, hogy művészeti folyóirat vagy divatlap fekszik-e előttünk? Valóban művészi kivitelűek az utolsó divatképek és a fess s izléses toilettek. A borítékra a tavasz és nyár sikerült kosztümjei feleltet alkalmasak arra, hogy az idej farsangon szerepelhessenek. A füzet gazdag tartalmú különösen estélyi- és utcai-öltönyökben, blúzokban, báli ruhákban, hajdíszekben és gyermekruhákban, nemkülönben gondoskodva van kézimunkákról és szórakoztató olvasmányokról is. A lap minden jobb család részére nélkülözhetetlen. Előfizethető minden könyvkereskedés és postahivatal által, valamint egyenest a kiadóhivatalnál, Bécs, VI/2., Gumpendorferstr. 87.

*** A vajda szelleme.** Január 9-ikén a tapolyizségi erdőben fát vágta a cigányok. Közéjük vetődött a kerülő s fegyverét egy fához támasztá. Egy cigány kezébe vette a puskát s célozni próbált vele. Szerencsétlenségére a töltött fegyver elcsúszott s a cső előtt álló Funtli János mogyoróskai cigányvajda szívébe s tüdejébe hatoltak a sörétek, úgy, hogy rögtön meghalt. A

holt tetem bonczolása a *mogyoróskai* r. kath. iskolában január 11-ikén történt, aljárásbíró, két orvos, egy irnok, két csendőr, községi előjárók és azonossági tanúk jelenlétében. Alig, hogy a hivatalos bonczolási eljárás végeztével mindezek a helyiségből eltávoztak, az egész iskola nehéz cserépfedele nagy robbajjal beszakadt s a padlást áttörve, a helyiségekbe zuhant, mi, ha csak pár perczzel korábban történik, az egész bizottságra s jelenvoltakra nézve feltétlenül végzeteljessé válik. A nép, de különösen a falu cigányai körében — kiknek az elhunyt vajdájuk volt — azon babonás hiedelem keletkezett, sőt megingathatlan meggyőződésé vált, miszerint a beomlás az elhunyt vajda szellemének — teste bonczolása által elkövetett kegyetletlenség boszújának és méltatlankodásának — nyilvánulása az, melynek tápot ad azon körülmény is, hogy az iskola összes helyiségeit elborító romhalmaz (gerendák stb.) csupán a már koporsóba tett vajdát kimélte meg, mely a fal tövében sértetlen maradt. A könnyen végzetessé válhatott esemény azon természetes magyarázata sem képes a babonás hiedelmet és félelmet megingatni, hogy a nagy mértékben elhanyagolt karban lévő iskolai épület a hó s az elemek befolyása által előbb-utóbb amúgy is összedült volna s csupán a benne történt eme mozgadozás tette azt éppen alkalmivá. A tatárjárásra emlékeztető képet nyújt különben a mintegy két év előtt összedült róm. kath. paróchia is. E két romhalmaz, égbemeredő gerendáival elég hathatónan kér a tudatlan, babonás népek papot és tanítót. Lesz-e ennek eredménye? Különben a holttestet még mai napig sem temették el, minthogy az elhunyt nem igen hagyott utódaira sok földi kincset s az illető pap nem akarja eltemetni.

*** A «Magyar Közélet»,** mely dr. *Halmai Elemér* szerkesztésében kéthetenként jelenik meg, január 15-iki számában a következő cikkekkel közli: Báró Bánffy Dező ezúttal folytatván nagy feltűnést keltett cikksorozatát, a magyar nemzetiségi politika és a magyar iparról ir. Matlekovits Sándor a kereskedelmi szerződésekről értekezik, Zay Miklós gróf pedig folytatja Lenau-értekezését. Nagyon érdekes Perczel Lajosnak, Amerikában élő hazánkfiának levele az amerikai munkaslakásokról. Lawotta Rezső a klasszikus és romantikus zenéről értekezik, míg Csetényi József a vámtérlet kérdéséről irt tanulmányát fejezi be. Furioso a napi aktualitásokat fejtegeti. Gorjki regénye és tartalmas kritikai szemle rekeszti be a mindenképp sikerült füzetet. A szemle szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest V., Kálmán-utca 10. sz. a. van.

*** Drága kincs az egészség,** s ezért lehető gyorsan kell gondoskodni segítségéről, ha az legkevésbé megátamadtatik. Egy a betegségek legtöbb eseteiben sikerrel és biztosan ható gyógyszer, melynek minden családban lenni kellene: a Vértes gyógyszerész-féle Ferenczpálka.

*** A Szepesmegyei Gazd. Egyesület** jövő évi munkatervét legutóbbi közgyűlésén egy javaslat keretében foglalta össze. Az állattenyésztés terén üdvösnék és szükségesnek tartja a következő intézkedések keresztülvitelét: a marhatenyésztés föllendítése érdekében a pinzgau faj ajánlja; a lótenyésztés terén eddig semmi haladás nem vehető észre, a miért csikóménesek létesítése volna szükséges; a juhászat előmozdítása czéljából szükségesnek találja a tenyészkosok beszerzését Máramarosvármegyéből és Erdélyből; a sertés-tenyésztés nagyobb haszna telepek létesítése által volna elérhető. Az állattenyésztéssel kapcsolatban még a tejszövetkezetek intézménye is különös figyelmet érdemel. Mint minden évben, úgy ezidén is felvette a munkaprogrammba a téli gazdasági felolvasásokat; de oda fog hatni, hogy a földművelési miniszter a megyében gazdasági tanfolyamokat szervezzen. A lentermelés eddig szép eredménynyel járt és a szepesolaszi lenbevaló-állomás igen hasznosnak bizonyult. A beteresztett munkaprogrammot elfogadták.

SPORT.

*** Az aggteleki barlangot** 1902-ben 1008 túrista kereste fel. Ezek közül volt belföldi 965, külföldi 43. Az utóbbiak közt 10 osztrák, 15 német, 2 francia, 15 angol és 1 amerikai. A látogatók 63,7%-a az egész barlangot bejárta.

*** A szádellői völgyet** 1902-ben 600 túrista kereste fel; 579 belföldi és 21 külföldi.

*** A csorbai-tó bérbeadása.** A csorbai tavat hír szerint a Nemzetközi Hálókocsiársaság ötven évre bérbe vette és az erre vonatkozó szerződést a földművelésügyi minisztériumban már aláírták. A bérösszeg és a bérleti feltételek még ismeretlenek és ezt a minisztérium csak még ezután fogja nyilvánosságra hozni. Annyi azonban máris kiszivárgott, hogy a bérlő társaság több millió koronányi befektetésre kötelezte magát.

Felelős szerkesztő:
Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:
Kósch Árpád.

NYILTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátaink és jóakaróink, kik felejtethetetlen, szeretett családfőnk: boldogemlékeztető

Maurer Lajos úr

elhűnytával mérhetetlen gyászunkban vigasztalásukkal, s a végtisztességadásban való megjelenésükkel fájdalomunkat enyhíteni iparkodtak — fogadják ezúton legőszintébb köszönetünket.

Eperjes, 1903. jan. 15.

A gyászoló család.

828—1902. vh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi ker. cs. kir. járásbírósnak 1902. évi C. XI., 316/4. számú végzésével dr. Propper Adolf ügyvéd által képviselt C. Drächler felperes részére **Deckert Kilián** alperes ellen 534 kor. 20 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2745 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1902. V. I., 369/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában Eperjesen leendő megtartása határidejéül **1903. évi január hó 26-ik napjának d. e. 9 órája** kitétik, a mikor a bíróság lefoglalt bútorkat, halottaskocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1903. évi január hó 11-ikén.

Spányi Kálmán,

kir. bírósági végrehajtó

2—1903. vh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. járásbírósnak 1902. évi Sp. I. 707/3. sz. végzésével dr. Propper Adolf ügyvéd által képviselt Ritter M ritz felperes részére **Deckert Kilián** alperes ellen 150 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2745 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1902. V. I., 489/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában Eperjesen leendő megtartása határidejéül **1903. évi január hó 30-ik napjának délelőtt 9 órája** kitétik, a mikor a bíróság lefoglalt bútorkat, halottaskocsi s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1903. évi január hó 14-ikén.

Spányi Kálmán,

kir. bírósági végrehajtó.

Dr. Lengiel F.-féle Nyírfa-balzsam.

Már maga az a nedv, mely a nyírfa törzséből, ha abba fűrészt eszközünk, kifolyik, ember emlékezet óta mint a legkitünőbb szépitőszert ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a fentaláló előírás szerint kémiai úton balzsammá készítjük, akkor lesz csak kitünő hatása. — Ha az arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balzsam elsimítja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arczsínát ad; a bőrnek fehérséget, finomságot és üdéséget kölcsönöz, a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szeplőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-atkákat és mindenféle bőrtisztatlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt **1 írt 50 kr.**

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként **60 krajczár.** — Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban. Főraktár Budapestben: **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerertárban, Király-utca 12. szám.

Geschmackvolle, elegante und leicht ausführbare Toiletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“.
Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährig: K. 3.— = Mk. 2.50.

Gratisbeilagen:

- „Wiener Kinder-Mode“ mit dem Beiblatt
- „Für die Kinderstube“
- Schnitte nach Mass.

Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für tadelloses Passen. Die Anfertigung jedes Toilettestückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht.

Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle**

pemetefüczukorkánál;

de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

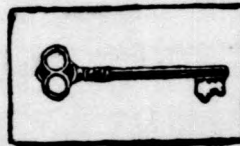
1 doboz ára 60 fillér.

• Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el! •

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“ jeggyel

legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható!

189—1903. ügyszám.

Arverési hirdetmény.

Az alulírott m. kir. erdőhivatal közhírré teszi, hogy a szomolnoki m. kir. erdőgondnokság kerületében a rendes vágásokon kívül eső területeken szúirtás céljából a kincstári erdőszeti személyzet által kijelölendő, még élő, de már száraznak látszó, illetve száradó és az alulírott erdőhivatal ítélete szerint szű által megszállott vagy szüveszélyes lúcz- és jegenyefenyő szál-fákat Soóváron, a hivatalos helyiségben **1903. évi január hó 30-ikán délelőtt 10 órakor** zárt írásbeli versenytárgyalással összekötött szóbeli árverés útján tövön az erdőn eladja, azzal a kikötéssel, hogy a vevő a részére kijelölt fenyőszál-fákat ledönteni és a megvett fából származó kúp-fát, kérget és hulladék-fát a helyszínén a saját költségén 1903. május hó 15-ikéig elégetni tartozik.

Kikiáltási ár köbméterenként: 1 kor. 82 fill.

A versenyezni kívánó tartozik ajánlatához 1000 korona bántpénzt mellékelni.

Az ajánlatban ki kell tüntetni, hogy az ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri.

A zárt írásbeli ajánlatok, melyek 1 korona összegű bélyeggel látandók el, a fent jelzett időpontig az alulírott erdőhivatalnál nyújtandók be.

Később érkező, vagy a szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmazó ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az árverési és szerződési feltételek az alulírott m. kir. erdőhivatalnál tekinthetők meg a hivatalos órák alatt.

Soóváron, 1903. évi január hó 12-ikén.

M. kir. erdőhivatal.

122—1903. szám.

Faeladási hirdetmény.

Alulírott m. kir. erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy a kerületéhez tartozó, az eperjesi vasúti állomástól mintegy 10 kilométernyire fekvő, a kakasfálm. kir. erdőgondnokság kezelése alatt lévő erdeiben az 1903. évben kihasználás alá kerülő következő fakészletek fognak zárt írásbeli versenytárgyalás útján **1903. évi február hó 10-ikén délelőtt 10 órakor** a soóvári m. kir. erdőhivatal helyiségében eladatni:

(Soóújfalvi védkerület.)

I. vágássor. 3. tag 2. osztag:

1098 m.³ tölgy-épületfa, kikiáltási ára . 12,860 kor.
927 m.³ „ vegyes-tűzifa 982 „
I-ső csoport összege . 13,842 kor.

VI. vágássor. 26. tag 7. osztag:

739 m.³ tölgy-épületfa, kikiáltási ára . 7487 kor.
639 11 m.³ „ vegyes-tűzifa 857 „
II-ik csoport összege . 8344 kor.

A kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bántpénzzel és ajánlat- (a csoport megnevezése) felírással ellátott zárt írásbeli ajánlatok **1903. évi február hó 10-ikén délelőtt 10 óráig** a soóvári m. kir. erdőhivatalnál benyújtandók. Az ajánlatban a felajánlott vételár számjegyekkel és betűkkel kiirandó, továbbá határozottan kijelendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azokat magára nézve feltétlenül kötelezőknek elfogadja.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlat úgy az egyes csoportra külön-külön, valamint a két csoportra együttesen is tehető.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a részletes becslési kimutatások a soóvári m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Soóvárt, 1903. évi január hó 9-ikén.

(Utányomat nem díjazatik.) **M. kir. kincstári erdőhivatal.**

Epilepsia.

A ki eskóiban, görcsös és más ideges bántalomban szenved, kérjen erről füzetet; ilyet bárkinek ingyen és bérmentve küldünk.

Schwanen-Apotheke
Frankfurt a/M.

r. kath. iskolá-
ó, két orvos, egy
k és azonossági
atalos bonczolási
egből eltávoztak,
gy robbajjal be-
ségekre zuhant,
örténik, az egész
eltétlenül végzet-
a, falu cigányai
juk volt — azon
ingathatlan meg-
az elhúnyt vajda
elkövetett kegyet-
dásának — nyil-
on körülmény is,
borító romhalmaz
rsóba tett vajdát
sértetlen maradt
mény azon termé-
abonás hiedelmet
gy mértékben el-
a hó s az elemek
s összedült volna
gadozás tette azt
szető képet nyújt
szedült róm. kath.
eredő gerendával
más népek papot
yel? Különbén a,
tték el, minthogy
a sok földi kincset
ii.
r. **Halmi Elemér**
meg, január 15-iki
közli: Báró Bánffy
nést keltett cikk-
itika és a magyar
reskedelmi szerző-
óf pedig folytatja
Perczel Lajosnak,
e az amerikai mun-
zikus és romantikus
özsef a vämterület
e. Furioso a napi
énye és tartalmas
kép sikerült füze-
hivatala Budapes-
n.
zért lehető gyorsan
legkevesebb meg-
bb esetekben siker-
melynek minden
s gyógyszerész - féle
Egyesület jövő évi
én egy javaslat ke-
yésztes terén üdvös-
etkező intézkedések
föllandítása érdeké-
nyésztes terén eddig
a miatt csikóméne-
hasznát előmozdítása
enyészkosok beszer-
Erdélyből; a sertés-
létesítése által volna
csolatban még a tej-
s figyelmet érdemel.
s felvette a munka-
lvasásokat; de oda
niszter a megyében
A lentermelés eddig
pesolaszi lenbevaltó-
ult. A betérjlesztett
T.
902-ben 1008 turista
ldi 965, külföldi 43.
5 német, 2 francia,
ók 63.7%-a az egész
en 600 turista kereste
A csorbai tavat hír
társaság ötven évre
zó szerződést a föld-
aláírták. A bérösszeg
meretlenek és ezt a
fogja nyilvánosságra
kiszívárgott, hogy a
ronányi befektetésre
Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

Fölötte fontos gyomorban szenvedőknek!

Étvágytalanságot, gyomorbántalmakat, émelygést, főfájást rossz emésztés következtében, gyomorgyöngeséget, emésztési zavarokat stb. azonnal megszüntetnek a régi hírnevű

Brady-féle Máriacelli gyomorcseppek.

Sok ezer köszönő- és elismerő-levél.
Egy üveg ára használati utasítással 80 fill., kettős üveg K. 1-40.
Minden gyógyszertárban kaphatók.

Főraktár Eperjesen: **Barts Emil** gyógyszerterében
«A szerencséhez».

Óvakodjunk hamisítványoktól. A valódi Máriacelli gyomorcseppeknek kell, hogy védjeggyel és aláírással legyenek. Arra figyelendő, hogy a régi hírnevű valódi Brady-féle Máriacelli gyomorcseppeknek üvege 80 fill.-be, a kettős üveg K. 1-40-be kerül, míg az utánozott és kisebb értékűek olcsóbb áron, leginkább 70 fill.-en kínálódnak.

Fölötte fontos gyomorban szenvedőknek!

Kosárüvegeket

!!Tömeggyártás!! (Demyohuokat) és kosárféléket

bérmintve minden állomásra a legjobb kivitelben és legutányosabban szállít nagyban és kicsinyben

RÉNYI ÁRPÁD
üvegyár és kosárfonótelep
Zelestye, u. p. Remetemező (Szatmár m.)

Több kiállításon kitüntetve.
Árjegyzék ingyen és bérmintve.
Szíveskedjék ajánlatot kérni.

Házi-ipari osztálynál 000 munkás állandóan foglalkoztatva.

Kitünő
homoki bort
szállít
24 kor. hektoliterként
Szunyogh Ferencz
Ó-Kécske
Pestmegye.

FERENCZ-
pálinka (sósorszesz)
Vértés gyógyszerész-féle,
használatban a leghatasosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenkéltől legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyűrűmódszerre (massage). Kitünő sikerrel használják köszvény, csúsz, meghűlések ellen, benulások, febamoknál, gyuladás és kelésnél, továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg, gyomor-görcs, rosszul-lét, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyalogolóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjeggyel. — Egy üveg 30 fill., 1 és 2 korona.
Kapható Eperjesen: **Atlasz D., Dahlström Károly, Glücksmann Mór, Holénia B., Lefkovits Emil, Mikolík István** és **Trosztler Kálmán** uraknál; általában ott, a hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen.

VÉRTES L. „Sas”-gyógysz. Lugoson.
A Római, Ostendei, Londoni és Párisi kiállításokon aranyéremmel, díszkeresztel és díszoklevéllel kitüntetve.

Amerika
Elutazás Havre-ból minden szombaton.
Menetjegyek a francia vonal által. Jó és gyors közlekedés, kitünő ellátás — beleértve bor és likőrök. Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmintve ad
Josef Fischer
Wien, IV., Alleeasse 69.

ELSŐ KÉZBŐL LEGJOBBAN VÁSÁROL.

Magyarország legnagyobb hangszergyára rez-, fa-, fúvó- és vonós-hangszerekben.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös- és a m. kir. honvédsereg szállítója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinétok, trombiták, czimbalmok.

Általam konstruált TÁROGATÓK 30 fttól teljebb iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb, elpusztíthatlan hangokkal. Külföldiesség: acélhangú hangverseny-harmonikák, saját min'ák.

Teljes zenekarfelszerelések a legutány sabb árban, előnyös feltételek mellett.

KÉPES ÁRJEJYZÉKEK

és pedig külön-külön a) hangszerekről, b) harmoniumokról, c) harmon kákról — ingyen és bérmintve. —

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmaztatik köszvényél, csúszal és meghűléseknel.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” özejegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerterében kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapestben.**
Richter F. Ad. és társa,
cs. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Köhögésben szenvedők
próbálják a köhögést csillapító és finom ízű
KAISER-féle
MELLCZUKORKÁT.
2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyá-kásodásnál. — E helyett ajánlott visszautasítandó!
Egy csomag 20 és 40 fillér. — Kapható:
WIELAND ÉS SCHROEPF ER
czukrászdájában EPERJESÉN.

Utánzatok
a modern kereskedelem gyöngéi.
BATTLE AXE RUM
(THE NECTAR OF JAMAICA)
a tökéletesség netovábbja.
Visszautasítandók a csekély értékű utánzatok.
Csak eredeti üvegekben kapható: Mikolík István, Bein Simon, Lefkovits Emil s Lindner J. Mór uraknál Eperjesen.
A. A. BAKER & CO., LONDON E. C.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR. PROMONTOR.
Mindenütt kapható.
Védjegynökög: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Bla.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyá-kásodás ellen gyors és biztos hatásúak
Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17
Kapható:
Eperjesen: Korn Vilmos, Molitorisz István és Barts Emil gyógyszerterekben.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerterekben.